

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de modificare a Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 270/2015

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Departamentul aprovizionare cu apă și canalizare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
În temeiul art. 7 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ANRE a inițiat procesul de elaborare și promovare a proiectului de modificare a Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Metodologia privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, stabilește modul de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru la serviciile auxiliare furnizate consumatorilor de către operatorii serviciului public. Metodologia prevede reglementarea tarifelor pentru serviciile auxiliare care sunt furnizate consumatorilor doar de către operatorul care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, la rețelele publice ale căruia sunt racordate instalațiile interne de apă și de canalizare ale consumatorului.</p> <p>Având în vedere faptul că Metodologia determină costurile incluse în tarifele pentru serviciile auxiliare furnizate, părțile afectate de problemele identificate sunt operatorii, consumatorii, mediul de afaceri, instituțiile publice.</p> <p>Problemele care impun intervenția în cadrul normativ de reglementare a tarifelor sunt: Procedurile dificile și de tergiversare a aprobării prompte și în cuantumurile corecte și justificate a tarifelor pentru serviciile auxiliare.</p> <p>Potrivit art. 35 alin. (15) din Legea nr. 303/2013, tarifele pentru serviciile auxiliare furnizate de operatori la nivel de raion, municipiu și oraș se aprobă de către consiliile locale sau, după caz, de către Agenție, bazându-se pe aceleași principii și proceduri ca și în cazul tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate.</p> <p>Potrivit art. 35 alin. (6) din Legea nr. 303/2013, Agenția, în termen de până la 60 de zile calendaristice de la primirea de la operator a cererii de avizare a cheltuielilor de bază și a tarifelor, însoțită de materialele care justifică nivelul acestora, examinează materialele prezentate și emite către consiliul local respectiv un aviz privind cuantumurile cheltuielilor de bază și a tarifelor necesare de a fi aprobate, în cazurile specificate de lege.</p> <p>Potrivit normelor Legii nr. 303/2013, Agenția aprobă cuantumurile tarifelor pentru serviciile auxiliare în cazul în care aceste funcții au fost delegate de către consiliile locale, Agenției, operatorii (titulari de licențe) activează în condițiile unor acorduri sau contracte încheiate cu organisme financiare internaționale, ratificate sau aprobate de către Parlament, Guvern sau de consiliile locale și în cazul în care tarifele avizate de către Agenție nu au fost aprobate de către consiliile locale în termen de până la 60 zile.</p> <p>Astfel, potrivit Raportului de activitate al ANRE pentru anul 2023, este de menționat că, pe parcursul anului 2023 au fost depuse 7 de solicitări ale titularilor de licențe privind avizarea/aprobarea tarifelor pentru serviciile auxiliare, dintre care 2 hotărâri au fost cu privire la emiterea avizelor privind cuantumul tarifelor pentru serviciile auxiliare. Ulterior acestea fiind expediate consiliilor locale spre aprobare.</p>

Cu referire la situația din 2024, Agenția a aprobat 3 hotărâri cu privire la emiterea avizelor privind cuantumul tarifelor pentru serviciile auxiliare și 4 hotărâri cu privire la aprobarea cuantumului tarifelor pentru serviciile auxiliare.

Tarifele pentru serviciile auxiliare avizate/aprobate de ANRE pentru anii 2021-2024, sunt redade în tabelele de mai jos.

Nr. d/o	Denumirea operatorului	Hotărâri privind avizarea tarifelor	Hotărâri privind aprobarea tarifelor
1.	S.A. "Apă-Canal Chișinău"		<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2024</u>
2.	ÎM Regia „Apă-Canal-Bălți”		<u>pentru anul 2021</u>
3.	ÎM „Apă-Canal Cantemir”	<u>pentru anul 2021</u>	
4.	SRL „Glorin-Inginering”	<u>pentru anul 2022</u>	
5.	S.A. "Apă-Canal" Cahul		<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2022</u> <u>pentru anul 2023</u>
6.	SRL „Apă-Canal Ungheni”		<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2022</u> <u>pentru anul 2023</u> <u>pentru anul 2024</u>
7.	Î.S.I. "Acva-Nord" Soroca		<u>pentru anul 2022</u> <u>pentru anul 2024</u>
8.	SA „Regia Apă Canal-Orhei”		<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2023</u>
9.	Î.M. "Apă-Canal" Vulcănești	<u>pentru anul 2022</u>	<u>pentru anul 2022</u>
10.	SA „Operator Regional Apă-Canal Hîncești”		<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2022</u>
11.	DP „Apă-Canal” din Ștefan Vodă		<u>pentru anul 2021</u>
12.	ÎM DP „Apă-Canal” Telenești	<u>pentru anul 2021</u>	
13.	ÎM DP „Apă-Canal” Anenii Noi	<u>pentru anul 2022</u>	
14.	SA „Servicii Comunale Florești”		<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2022</u> <u>pentru anul 2024</u>
15.	Î.M. "Apă-Canal" Căușeni		<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2023</u>
16.	ÎM „Apă-Canal Taraclia”	<u>pentru anul 2021</u>	
17.	ÎM „Apă-Canal din Drochia”	<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2023</u> <u>pentru anul 2024</u>	
18.	Î.M. "Apă-Termo" Ceadr-Lunga		<u>pentru anul 2021</u>
19.	S.A. "Regia Apă-Canal Soroca"		<u>pentru anul 2021</u>
20.	ÎM „Gospodăria Comunală Rîșcani”	<u>pentru anul 2022</u>	
21.	SA „Apă-Canal Leova”		<u>pentru anul 2021</u>
22.	ÎM „Regia Comunal-Locativă Cricova”	<u>pentru anul 2022</u>	
23.	Î.M. ”Apă - Canal Ocnîța”	<u>pentru anul 2022</u>	
24.	Î.M.D.P. ”Apă - Canal” Sîngerei	<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2024</u>	
25.	ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Briceni”	<u>pentru anul 2021</u>	
26.	Î.M. ”DPGCL Fălești”	<u>pentru anul 2021</u>	
27.	ÎM „Servicii Publice Cimișlia”	<u>pentru anul 2022</u>	
28.	Î.M. ”SU - Canal” Comrat	<u>pentru anul 2022</u>	
29.	ÎM „Servicii Comunal-Locative” Rezina	<u>pentru anul 2021</u>	
30.	Î.M. ”Comunservice” Criuleni	<u>pentru anul 2022</u>	
31.	ÎM „Gospodăria Comunal-Locativă Călărași”	<u>pentru anul 2021</u>	
32.	Î.M. ”AQUA Basarabeasca”	<u>pentru anul 2021</u>	
33.	ÎM „Servicii Comunale Glodeni”		<u>pentru anul 2021</u>
34.	Î.M. ”Apa-Canal” Strășeni	<u>pentru anul 2021</u>	
35.	Î.M. ”Apa-Canal” Edineț	<u>pentru anul 2021</u>	<u>pentru anul 2021</u>
36.	S.A. ”Apa Canal Nisporeni”	<u>pentru anul 2021</u>	
37.	S.A. ”Apa Canal Basarabeasca”	<u>pentru anul 2021</u>	

38.	Î.M. "Apa Canal Magdacesti"	<u>pentru anul 2021</u> <u>pentru anul 2024</u>	
39.	S.R.L."Petcom Lux" Causeni	<u>pentru anul 2023</u>	
40.	ÎM „Regia Apa Șoldănești”	<u>pentru anul 2022</u>	<u>pentru anul 2022</u>
41.	ÎM „Pro Mediu–Cocieri”	<u>pentru anul 2022</u>	
42.	ÎM „Apă-Canal Dondușeni”		<u>pentru anul 2023</u>
43.	ÎM „Servcom Căinari”	<u>pentru anul 2022</u>	
44.	Î.M. „Iurceni Servicii”	<u>pentru anul 2022</u>	

Prin Legea nr. 133/2024 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial nr. 302-304 art. 434 din 12.07.2024), a fost modificată Legea nr. 303/2013. Articolul V. alin. (2) din Legea nr. 133/2024, impune *ANRE obligația de a aduce actele sale normative în concordanță cu legea menționată, în termen de până la 12 luni de la data publicării.*

Astfel, urmare a modificării legii și aducerii Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în concordanță cu legea specială, va fi posibil aprobarea tarifelor pentru serviciile auxiliare, pentru titularii de licențe direct de către Agenție. Prin urmare, va fi exclusă procedura de avizare a tarifelor la serviciile auxiliare, fapt ce va permite evitarea procedurilor dificile și de tergiversare, în vederea aprobării prompte și în cuantumuri corecte și justificate a cuantumurilor tarifelor la serviciile auxiliare.

În cazul operatorilor ne titulari de licențe, tarifele pentru serviciile auxiliare vor fi aprobate direct de către consiliile locale, fiind exclusă procedura de avizare a acestora de către Agenție.

Urmare a celor menționate se atestă că lipsa de intervenție în actul normativ de reglementare, sau opțiunea „A nu face nimic”, va crea divergențe în aplicarea actului normativ, întrucât intervenția este eminent dictată de noile prevederi ale Legii nr. 303/2013, modificată în anul 2024.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin modificarea Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, se urmărește realizarea următoarelor obiective:

1. Concordanța prevederilor cadrului normativ de reglementare, în cazul dat a Metodologiei, cu noile prevederi ale Legii nr. 303/2013, modificată prin Legea nr. 133/2024;
2. Excluderea procedurilor dificile și de tergiversare a aprobării tarifelor pentru serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
3. Aplicarea prevederilor Metodologiei de către toți operatorii serviciului public, în proporție de 100%, în procesul de determinare a tarifelor.

Pentru realizarea obiectivelor stabilite se propun următoarele modificări:

1. Excluderea procedurii de avizare a tarifelor cu stabilirea autorităților competente de aprobare a tarifelor, conform noilor prevederi a Legii nr. 303/2013, care vor fi în vigoare din 13.01.2025;

2. Modificări cu privire la intrarea în vigoare a tarifelor la serviciile auxiliare în cazul aprobării acestora de către Agenție și în cazul aprobării acestora de către consiliile locale, precum și cu privire la modul de informare a consumatorilor cu privire la aplicarea noilor tarife.

8. Ajustarea prevederilor Metodologiei, conform cadrului normativ în vigoare.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Pentru realizarea obiectivelor stabilite nu a fost identificată o opțiune alternativă, întrucât intervenția în cadrul normativ de reglementare este expres prevăzută de prevederile Legii nr. 133/2024 prin care a fost modificată Legea nr. 303/2013, care stipulează că „ANRE va aduce actele normative în concordanță cu prevederile legii în termen de 12 luni de la data publicării” (Art. V alin. (2) din Legea nr. 133/2024).

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificările operate la Metodologia privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, va avea impact direct și pe termen lung asupra sectorului public prin faptul că Agenția va aproba tarifele pentru titularii de licențe, iar autoritățile administrației locale vor aproba tarifele pentru operatorii care nu sunt titulari de licențe, fiind excluse procedurile dificile de aprobare a tarifelor.

Impactul direct și pe termen lung va fi și asupra operatorilor, deoarece urmare a excluderii procedurii de avizare a tarifelor, acestea vor putea aplica imediat aceste tarife. Astfel, impactul va fi pozitiv, deoarece vor fi excluse procedurile dificile, care tergiversau procesul de aprobare a tarifelor prompt și în cantumuri corecte și justificate. Prin această modificare se modifică și funcțiile autorităților publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Nu a fost identificat careva impact financiar asupra bugetului ca rezultat al implementării noilor prevederi, respectiv nu vor fi generate careva costuri pentru aplicarea noilor prevederi, întrucât mecanismul de aprobare a tarifelor pentru serviciile auxiliare este aplicabil din 2015 (Metodologia privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație nr. 270/2015).

4.3. Impactul asupra sectorului privat

În cazul consumatorilor, impactul estimat va fi pozitiv, direct și pe termen lung, întrucât modificările propuse la Metodologie stabilesc clar competențele Agenției de aprobare a tarifelor pentru titularii de licențe, iar autoritățile administrației locale vor aproba tarifele pentru operatorii care nu sunt titulari de licențe, fiind excluse procedurile dificile de aprobare a tarifelor.

În cazul operatorilor, se estimează un impact direct, pe termen lung și imediat, odată cu intrarea în vigoare a noilor prevederi ale Metodologiei. În cazul operatorilor titulari de licențe, indiferent de voința autorităților publice locale, tarifele pentru serviciul public prestat va fi aprobat de către ANRE și aplicat imediat la data intrării în vigoare.

Spre exemplu: Autoritatea administrației publice locale de nivelul întâi, nu va mai aproba tarifele pentru operatorii titulari de licențe în baza avizului emis de Agenție, aceste tarife vor fi aprobate direct de către autoritatea de reglementare, iar consiliile locale vor aproba tarifele pentru operatorii ne titulari de licențe, fără a fi necesar emiterea avizului de către Agenție. Astfel, intervenția propusă are ca scop simplificarea procedurii de aprobare a tarifelor pentru operatori, prin escluderea avizării.

Un alt impact pozitiv este, reducea riscului aprobării de către consiliile locale, a altor tarife decât cele avizate de Agenție, pentru operatorii titulari de licențe.

Intervenția propusă se încadrează în cadrul legal, iar efectul prognozat va fi resimțit atât pe termen scurt, odată cu aprobarea tarifelor pentru serviciile auxiliare, în următorul an din momentul intrării în vigoare a noilor prevederi normative, cât și pe termen lung, în procesul de aplicare tarifelor.

4.3.1. Costuri de conformare

Careva costuri de conformare sub formă de plăți, taxe, tarife, impozite nu vor fi urmare a implementării noilor prevederi.

La fel și costuri de conformare substanțiale, precum angajarea personalului suplimentar sau schimbarea personalului existent sau procurarea de servicii adiționale, de consultanță și suport n-au fost identificate. Este evident, că în cadrul unei întreprinderi, în special a celei care prestează servicii de interes public, instruirea continuă a personalului face parte din activitățile curente.

Careva costuri de conformare administrative nu vor fi urmare a implementării noilor prevederi.

4.3.2. Impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproporționat ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari

Costuri suplimentare de conformare în funcție de dimensiunea întreprinderii nu au fost identificate. Prezentarea calculelor pentru aprobarea tarifelor este obligatorie pentru toți operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Respectiv prezentarea acestor calcule în termen este obligatorie pentru toți operatorii, astfel costurile de conformare administrative privind volumul de informație prezentate este proporțional activității desfășurate.

4.3.3. Impacturile asupra concurenței

Intervenția propusă nu va genera careva impact asupra concurenței în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare prin limitarea numărului sau a categoriilor de operatori sau limitarea capacității de a concura, sau alte impacturi asupra concurenței.

Prevederile Metodologiei la calcularea tarifelor, sunt obligatorii pentru toți operatorii indiferent de forma de organizare juridică, natura capitalului, tipul de proprietate.

4.3.4. Alte impacturi asupra sectorului privat

Alte impacturi asupra sectorului privat care ar putea afecta în mod semnificativ desfășurarea activității operatorilor nu au fost identificate.

4.4. Impactul social

Odată cu intrarea în vigoare a prevederilor actului normativ se estimează un impact social pozitiv, deoarece consumatorii vor beneficia de tarife la serviciile auxiliare justificate și corecte, aprobate conform exigențelor prevederilor metodologice.

Un alt impact pozitiv este, reducerea riscului aprobării de către consiliile locale, a altor tarife decât cele avizate de Agenție (conform procedurii în vigoare), pentru operatorii titulari de licențe, deoarece tarifele vor fi aprobate direct de către regulator.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu a fost identificat careva impact asupra datelor cu caracter personal întrucât noile prevederi ale Metodologiei, propuse spre aprobare, nu conțin prevederi referitoare la modificarea sau implementarea cadrului normativ existent în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu a fost identificat careva impact asupra datelor cu caracter personal sau asupra echității și egalității de gen ca rezultat al implementării noilor prevederi. La categoria de consumatori ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare nu se admite careva discriminări dintre femei, bărbați și minoritățile de gen sau alte criterii.

<p>4.5. Impactul asupra mediului</p> <p>Urmare a implementării noilor prevederi ale Metodologiei nu au fost identificate careva impacturi asupra mediului.</p>
<p>4.6. Alte impacturi și informații relevante</p> <p>Alte impacturi majore nu au fost identificate ca rezultat al implementării noilor prevederi.</p>
<p>4.7. Concluzii pe baza analizei impacturilor</p> <p>Urmarea a analizei impacturilor se concluzionează necesitatea intervenției prin modificarea Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 270/2015, care va asigura: aplicarea noilor prevederi ale Legii nr. 303/2013 (modificată prin Legea nr. 133/2024).</p>
<p>5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE</p> <p>Prezentul proiect nu are relevanță cu legislația UE.</p>
<p>6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</p> <p>Proiectul de modificare a Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 270/2015, va fi supus avizării și consultării cu părțile interesate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.</p> <p>La data de 06.08.2024 pe pagina web ANRE/Transparență decizională a fost publicat anunțul de inițiere a elaborării modificării actelor normative de reglementare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv și a Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 270 din 16.12.2015. Despre acest lucru au fost informați operatorii, titularii de licențe și asociațiile reprezentanților din sector.</p> <p>Careva propuneri de modificare la Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, nu au fost prezentate.</p>
<p>7. Concluziile expertizelor</p> <p>Proiectul de modificare a Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, urmează a fi supusă expertizei juridice.</p> <p>La elaborarea proiectului de modificare a Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, autorul proiectului a ținut cont de prevederile Metodologiei aprobate de Colegiul CNA nr. 6 din 20.10.2017, fiind evitate în cuprinsul proiectului normele care pot genera, la aplicare, apariția riscurilor de corupție (fiind aplicat pct. 7.1. din Metodologie).</p>
<p>8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent</p> <p>Pentru a implementa prevederile proiectului de hotărâre pentru modificarea Metodologiei menționate, nu este necesar de a modifica sau abroga careva acte normative.</p>
<p>9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ</p> <p>Pentru punerea în aplicare a prevederilor de modificare a actului normativ și atingerea obiectivelor stabilite, instituțiile responsabile de implementarea prevederilor actului normativ au capacități materiale, umane și financiare, precum și nivelul necesar de competență pentru realizarea obiectivelor menționate. Se așteaptă ca efectul din implementarea prevederilor pentru modificarea actului normativ să fie imediat, odată cu adresarea în scris a operatorilor</p>

serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, de aprobare a cheltuielilor de bază și a tarifelor.

Mecanismul de implementare a prevederilor Metodologiei privind aprobarea și aplicarea tarifelor la serviciile auxiliare prestate consumatorilor de către operatorii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, nu este unul nou. Modificările propuse nu necesită careva instrumente noi de implementare.